

NE-986

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

April / May – 2003

History : Paper - X

(Elements of Historical Methods)

(New Course)

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ઇતિહાસ એટલે શું ? ઇતિહાસની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ તપાસો.

અથવા

૧ “ઇતિહાસ કલા અને વિજ્ઞાન બંને છે.” - સમજાવો.

૨ ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્રો તરીકે ભૂગોળ, સમાજશાસ્ત્ર, અને સૂચિવિદ્યાનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

૨ “ઇતિહાસનું પુનર્લેખન જરૂરી છે.” - ચર્ચા કરો.

૩ સમર્થ ઇતિહાસકારના માર્ગમાં આવતાં વિઘ્નોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૩ ઐતિહાસિક સંશોધનને મદદરૂપ સંસ્થા તરીકે ગુજરાત રાજ્ય દફતર ભંડાર અને રાષ્ટ્રીય દફતર ભંડારનું મૂલ્યાંકન કરો.

૪ જદુનાથ સરકારનું ઇતિહાસકાર તરીકે પ્રદાન વર્ણવો.

અથવા

૪ ઇતિહાસના અભ્યાસના સાધન તરીકે કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રનું મૂલ્યાંકન કરો.

૫ ઇતિહાસના અભ્યાસના સાધન તરીકે ગિરનારના શૈલલેખોનું પરીક્ષણ કરો.

અથવા

૫ ગમે તે બે પર નોંધ લખો :

(૧) સમર્થ ઇતિહાસકારના લક્ષણો

(૨) પાદનોંધના ઉપયોગ અને ગેરઉપયોગ

(૩) મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય દફતર ભંડાર

(૪) એમ. એસ. કોમિસેરિયેટ.

ENGLISH VERSION

Instruction : Each question carries **equal** marks.

1 What is History ? Examine various definitions of History.

OR

1 "History is both an Art and Science." – Explain.

2 Explain the importance of Geography, Sociology and Bibliography as the auxiliary Sciences to History.

OR

2 "Rewriting of History is necessary." – Discuss.

3 Discuss the obstacles in the way of competent Historian.

OR

3 Evaluate the Gujarat State archives and National archives as the helping institutions to historical research.

4 Narrate the contribution of Jadunath Sarkar as a Historian.

OR

4 Evaluate Kautilya's Arthashastra as a source for the study of History.

5 Evaluate the Girnar inscriptions as a source for the study of History.

OR

5 Write notes on any **two** :

(1) Characteristics of Competent Historian

(2) The uses and a bases of Foot Notes

(3) Maharashtra State Archives

(4) M. S. Commissariat.